

SJL 5.C – Pracovný list – Opakovanie 24. časť

Princezná na hrášku

Bol raz jeden princ a ten si chcel vziať za ženu princeznú, ale mala to byť ozajstná princezná. A tak precestoval krížom-krážom celý svet, aby ju našiel, ale všade mu čosi prekážalo. Vrátil sa domov celý skormútený, veď túžil nájsť vo svete ozajstnú princeznú.

Jedného večera sa strhla strašná búrka. Vtom ktosi zabúchal na zámockú bránu a starý kráľ išiel otvoriť.

Vonku stála princezná. Lenže, panebože, ako vám tá vyzerala v daždi a nečase! Voda jej prúdom stekala po vlasoch a šatách. a na dôvažok ešte tvrdila, že je ozajstná princezná.

Len počkaj, zistíme to hneď, pomyslela si kráľovná. Vošla do spálne, vyložila všetku posteľnú bielizeň, na samučké dno postele položila hrášok, potom vzala dvadsať matracov, položila ich na hrášok a na tie matrace ešte dvadsať páperových perín.

A na tom všetkom mala princezná v tú noc spať.

Na druhý deň ráno sa jej spýtali, ako sa jej spalo.

„Ach, strašne zle!“ povzdychla si princezná. „Celú noc som takmer nezažmúrila oka. Pánbohvie, čo to v tej posteli bolo. Ležala som na niečom tvrdom, až mám z toho po celom tele sinky, škrabance a odreninky. Strašné čosi!“

Z toho usúdili, že pred nimi stojí ozajstná princezná – veď cez dvadsať matracov a dvadsať páperových perín ucítila aj ten hrášok. Taká jemnocitná môže byť na celom svete iba ozajstná princezná.

Princ si ju vzal za ženu, ale teraz už vedel, že našiel ozajstnú princeznú. A hrášok sa dostal do Kabinetu umenia, kde si ho možno pozrieť ešte aj dnes, ak ho medzitým niekto nezobral.

Tak vidíte, aj rozprávka to bola ozajstná!

Podľa Hansa Christiana Andersena
(Preložil Milan Richter)

1. Prečítaj rozprávku Princezná na hrášku a odpovedaj na otázky.

Páčila sa ti rozprávka? _____

Koho po celom svete hľadal princ? _____

Akú skúšku vymyslela kráľovná pre princeznú? _____

Akú zeleninu položila pod matrace a periny? _____

SJL 5.C – Pracovný list – Opakovanie 25. časť

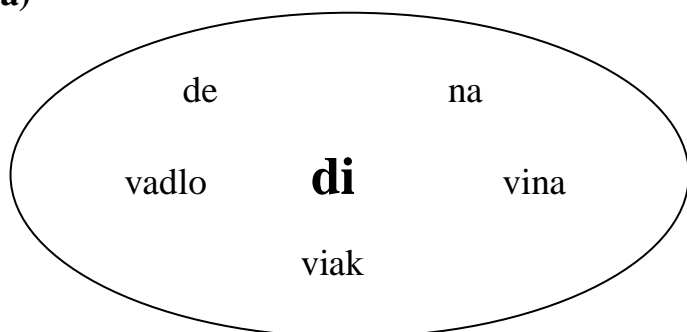
1. Prečítaj básničku a vypíš z nej slová s mäkkými slabikami.

Anička

Anička maličká,
nechod' do hájička,
uštipne ťa hadík,
lebo jašterička.

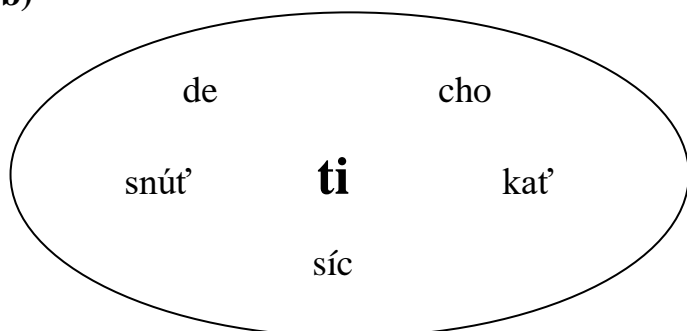
2. Utvor slová.

a)

napr. di + vina = divina

b)

3. Vysvetli rozdiel vo význame slov.

jedľa – jedla

napr. jedľa je druh stromu – jedla je sloveso, ktoré hovorí, že nejaká osoba jedla

vôľa – volá

teľa – tela

teľa – tela

4. Text prepíš a doplň i/í.

Š_l_č_žmár_č_žmu, oj, vel_č_znú.

Jan_čko, čiapku daj, ak nedáš, pož_čaj!

Dz_ny, dz_ny, na medz_ sú d_vy.

D_vame sa, d_vame, ale n_č nevid_me!

Čmeliak t_frndz_ okolo hlavy.

SJL 5.C – Pracovný list – Opakovanie 26. časť

1. Prečítaj rozprávku Janko Hraško.

Janko Hraško

Bol raz jeden princ Bola raz jedna žena a tá nemala nijaké deti. Raz oberala hrach a takto si vzdychla: – Keby som mala aspoň len také dieťaťko ako tento hrášok, hneď by mi bolo ľahšie na srdci.

Onedlho nato išiel jej muž orať a ona doma varila obed. Keď prišlo poludnie, zasa si len vzdychla:

– Ach, keby som mala niekoho, čo by môjmu starému zaniesol obed na pole.

Tu sa ozve spoza pece: – Ja zanesiem, mamó! – Žena sa obzerá, ale nič nevidí.

– Ktože si, kdeže si? – vraví si popod nos.

– A či ma nevidíte? – odpovedalo to a skočilo z pece na prípecok, z prípecka na lavicu – a tam začalo tancovať. Bolo to malé ako hráštek a očká malo ako gombičky. Tak sa mu ligotali, až milá vec.

– Ja som to, váš Janko, váš synáček! – kričalo.

Keď sa mať dobre prizrela, videla, že sa jej túžba splnila: má synčeka drobného ako hráštek. Aj si ho pomenovala Janko Hraško.

– No, mamó, dajte mi chytro jesť, a potom zanesiem otcovi obed, – volal Hraško. Mať mu doniesla plnú misku halušiek a on neodišiel od nej, iba keď už dno vykúkalo. Potom mu mať uviazala na chrbát do plachtičky misu halušiek a vidličku s lyžičkou zastrčila pod pazuchu. Hrnec s polievkou vzal Hraško do ruky a šiel do poľa hľadať otca. Ide si on v dobrej mysli, veselo si pohvizduje, až tu príde k jednému jarčeku. Začne sa Janko po hlave škrabať, čo tu robiť, ako sa dostať cez vodu.

Nerozmýšľal dlho, vytiahol spod pazuchy lyžicu s vidličkou. Do lyžice si sadol ani do člena a vidličkou zavesloval. Tak sa šťastlivo prepravil na druhú stranu. Ale zdalo sa mu, že sa pri tom jarčeku pridlho zabavil, nuž sa teraz pustil do behu. Lenže vtom sa potkol o

hrudu a báb! Spadol do brázdy. Hrnec sa mu rozbil, polievka sa vyliala a Janko Hraško sa v nej začal topiť. Tu chytró vytiahol vidličku, podoprel sa o ňu ako o žrd' a počkal, kým polievka neodtečie.

Ale potom mu nastalo ešte horšie trápenie: ako sa vydriapať z brázdy.

Čo neurobil! Spravil z halušiek schody, a tak sa z tej brázdy vyslobodil. Halušky zase pozbieral a šiel ďalej.

Keď zočil otca, už zďaleka kričal: – Otec, otec, otecko môj, nesiem vám jes?! Sedliak sa veľmi začudoval: vidí, ako sa misa k nemu blíži, ale nevidí, že by ju niekto niesol. Zavolať: – Kdeže si? Čože si?

– A či ma nevidíte? To som ja, váš synček, váš Janiček!

Čudoval sa otec tým rečiam, ved' predsa vedel, že nemá nijakého syna. Ale nech už bolo, ako chcelo, keď sa mu Janiček ukázal, tak si ho vystískal a vybozkával, dobreže ho od radosti nezadusil.

Natešili sa do dobrej vôle a potom Janko dal otcovi najesť. Otec sa ho spytuje:

– A či si mi polievku nedoniesol?

Milý synček rečie: – Veru nie, otec, lebo prišiel pes a rozbil mamke hrniec. Tak vám polievku neposlala.

Otec teda začal jesť halušky, no tie mu pod zubami veľmi chrupčali. Spýtal sa, prečo tie halušky tak chrupčia, a chytrý Janko vraví: – A veru mamka zle utĺkla mak, preto sú také.

Ale otec zbadal klamstvo, lebo videl na haluškách piesok a zem. Začal on remeň z nohavíc odpasovať, že Janka zmastí. No ten nelenivý vzal nohy na plecía a hybaj k volom, lebo zavoňal, že by ho to bolelo.

Keď sa sedliak najedol, pribral sa zase k svojej práci a nedbal, že mu syn utiekol. Chytí do rúk pluh, a tu ti Janko Hraško začne kričať vo volovom uchu: – Hejsa, Kešo, hejsa!

Otec prišiel k nemu a riadne ho vyšticoval, že mu voly zduril. Ale potom videl, že Janko môže byť celkom dobrý pohonič a veľmi si ho obľúbil.

Vtom ide tade pán na koni a nevie sa prenačudovať: hlas počuje, ale pohoniča nevidí.

Spýtal sa sedliaka, kto to kričí. Sedliak mu všetko porozprával a ukázal mu Janka Hraška vo volovom uchu.

Pánovi sa rozsvietili oči: – Neslýchané čudo, takéto chlapčiatko! Sedliak, predaj mi ho, dám ti zaňho dvadsať dukátov.

– Nepredám, urodzený pán, veď je to moja krv!

– Dám ti päťdesiat dukátov.

– Nemôžem, Vaša Milosť, hoci by sa mi tie peniaze veľmi zišli.

– Tak ti dám sto dukátov. A radím ti, ber, kým som dobrý, lebo sa môže stať, že nič nedostaneš!

Tu Janko Hraško žmurkne na otca: – Len ma dajte, otec, veď mu ja ujdem!

Pán teda vyplatil sedliakovi peniaze a Janka Hraška zavrel do škatule medzi samé dukáty. Škatuľu vopchal do vaku na sedle, vysadol na koňa a pod'ho domov! Tešil sa, akú radosť bude mať jeho žena, keď jej donesie túto živú hračku.

Ale Janko Hraško dlho neotáľal, vybral z halineky nožík, prevrátil dierku na škatuli aj na vaku a pospúšťal rad-radom všetky dukáty na cestu. Potom sa spustil aj sám.

Ľahko mu bolo trafiť, lebo mu dukáty cestu ukazovali. Bolo ich toľko, že ich ledva stačil pozbierať a domov dovliecť.

– No vidíte, otec aj mamka, – kričal. – Teraz máte aj peniaze, aj synáčika!

A oni si ho stískali, bozkávali, dobreže ho od radosti nezadusili.

A potom si už spokojne nažívali, lebo mali synčeka pre radosť aj peniaze na živobytie.